

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/577/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612203334
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Svetlovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1612203334.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a členov senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Martina Murgaša v právnej veci žalobkyne: V. Z., Z. W. I. XXXX/XX, W., proti žalovanému: B. Z., Z. W. I. XXXX/XX, W., o vylúčenie z užívania bytu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 20. februára 2013, č. k. 4C 28/2012 - 69, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vylúčil žalovaného z užívania bytu č. 66 na 6. poschodí v obytnom dome so súp. č. XXXX, nachádzajúcom sa na W. I. O. W. a žalobkyni nepriznal náhradu trov konania. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 4C 78/2011 - 89 zo dňa 15. 10. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 10. 2012 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené. Z manželstva sa narodili dve deti - syn B., I.. XX. X. XXXX F. X. N., I.. XX. X. XXXX, pričom obe deti sú zdravotne ťažko postihnuté. Zo zmluvy o nájme bytu uzavretej dňa 4. 2. 2009 medzi mestom W. ako prenajímateľom a žalobkyňou ako nájomcom súd prvého stupňa zistil, že dňom 1. 1. 2009 vznikol spoločný nájom predmetného bytu účastníkmi ako manželmi. Súd prvého stupňa ďalej zistil, že uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 5C 17/2012 zo dňa 15. 2. 2012 bola žalovanému uložená povinnosť, aby dočasne nevstupoval do nehnuteľnosti - bytu č. 66 na 6. poschodí bytového domu na W. I. XXXX/XX O. W. a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keď uznesenie o nariadení predbežného opatrenia súd odôvodnil tým, že je daná naliehavosť potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, nakoľko mal súd za osvedčené násilné konanie žalovaného voči žalobkyni a ich deťom a to vo forme neustáleho vyhrážania a odopierania základných životných potrieb. Zo spisu Okresného súdu Malacky č. k. 3T 203/2012 súd prvého stupňa zistil, že trestným rozkazom vydaným dňa 23. 10. 2012 bol žalovaný uznaný za vinného, že v čase od mesiaca marec 2011 do 20. 2. 2012 v bytovom dome v Malackách, na Mierovom námestí 12, v byte č. 66 na 6. poschodí sa opakovane vyhrážal žalobkyni a to aj pred ich spoločnými deťmi tým, že ju zabije a pichne nožom, v dôsledku čoho vzbudil u nej strach o svoj život a zdravie, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. c/ Tr. zák. a za to bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, pričom výkon trestu odňatia slobody bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky a žalovanému bolo uložené aj ochranné ambulantné protialkoholické liečenie. Z rozkazu Obvodného úradu Malacky zo dňa 8. 8. 2011 súd prvého stupňa zistil, že žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, nakoľko dňa 9. 7. 2011 niekoľkokrát vulgárne nadával žalobkyni a vyhrážal sa jej vystáňovaním z bytu. Z výpisu hlásení Mestskej polície Malacky za obdobie od 11. 6. 2011 do 2. 10.

2011 súd prvého stupňa zistil, že za uvedené obdobie bola žalovanému trikrát uložená bloková pokuta za rušenie nočného kludu a dvakrát za schválnosti a hrubé správanie a z predmetného výpisu súd prvého stupňa ďalej zistil, že žalobkyňa aj susedia účastníkov vo viacerých prípadoch volali políciu z dôvodu rušenia nočného kludu žalovaným, z dôvodu jeho hlučného správania sa, resp. hrubého správania sa. Súd prvého stupňa následne skúmal, či sa spolužitie so žalovaným stalo neznesiteľným z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k žalobkyni a ich spoločným deťom, ako blízkym osobám, bývajúcim spoločne v byte s účastníkmi. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, spoločných detí účastníkov, susedov účastníkov a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že spolužitie so žalovaným sa stalo neznesiteľným, nakoľko žalovaný niekoľko ostatných rokov požíval alkohol v nadmernej miere, pod vplyvom alkoholu sa neustále opakovane vyhrážal žalobkyni, že ju zabije, pichne nožom, vulgárne jej nadával, hrubo sa k nej správal, hrubo sa správal i k synovi B., ktorému tiež vulgárne nadával. Súd prvého stupňa taktiež vyvodil záver, že vulgárne nadávky a vyhrážanie sa žalovaného na adresu žalobkyne sa neustále opakovali a žalovaný týmto spôsobom vyvíjal psychické násillie nielen voči žalobkyni a ich spoločným deťom, ale aj voči bezprostredným susedom, ktorí toto konanie žalovaného museli trpieť. Súd prvého stupňa poukázal na to, že napriek skutočnosti, že žalovanému boli uložené sankcie - blokové pokuty za rušenie nočného kludu, za schválnosti a hrubé správanie voči žalobkyni a deťom, pokarhanie za spáchanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu - za opakované vulgárne nadávanie a vyhrážanie sa žalobkyni, trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní dva roky pre prečin nebezpečného vyhrážania, napriek tomu, že žalovanému bol predbežným opatrením zakázaný vstup do predmetného bytu, žalovaný pokračuje v násilnom konaní voči žalobkyni tým, že ju obťažuje vulgárnymi nadávkami, vykrikovaním pod balkónom bytu a to v denných i nočných hodinách. Súd prvého stupňa mal taktiež za to, že psychické násillie voči žalobkyni pretrváva, i keď v menšej miere, avšak táto menšia intenzita je daná skutočnosťou, že súdom bolo nariadené predbežné opatrenie. Súd prvého stupňa poukázal na svedecké výpovede detí účastníkov konania, susedov, ktorí zhodne s tvrdeniami žalobkyne popísali správanie sa žalovaného a označili toto správanie za neznesiteľné, na rozhodnutia správnych orgánov, ktoré uložili žalovanému blokové pokuty alebo pokarhanie alebo rozhodnutie súdu, ktorý uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania a následne dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Uznal, že jeho správanie bolo občas skratové, ale odmietol obvinenia žalobkyne tvrdiac, že žalobkyňa svojimi vykonštruovanými tvrdeniami a svedectvami ľudí, ktorí sa snažia očierniť jeho osobu ho stavia do pozície neprispôsobivého a totálne závislého na alkohole. Uviedol, že pravidelne navštevuje ochranné ambulantné protialkoholické liečenie a do obytného domu, kde má trvalé bydlisko vstupuje len v sprievode polície a aj napriek tomu mu žalobkyňa neotvára dvere a jeho osobný majetok vynáša do spoločných priestorov, kam majú prístup aj ostatní nájomníci. Taktiež uviedol, že žalobkyňa pravidelne navštevuje miestne reštaurácie a stalo sa, že v opilosti sa vyhráža jeho terajšej priateľke. Poukázal na to, že syn je neliečený alkoholik a užívateľ omamných látok a jeho svedectvo proti nemu je ovplyvnené jeho matkou zo strachu, že skončí na ulici. Svedectvá bývalých susedov sú taktiež ovplyvnené jeho bývalou manželkou. Ďalej poukázal na to, že o rodinu sa vždy staral a snažil sa ju materiálne zabezpečiť, pričom peniaze, ktoré dával bývalej manželke na zaplatenie dlhu na nájomnom použila na užívanie si so svojimi kamarátkami a opilecké opojenia. Bývalá manželka sa namiesto starostlivosti o ich deti túlala po nociach a nevenovala sa domácnosti a školským povinnostiam dcéry.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že spolužitie so žalovaným bolo neznesiteľné, plné násillia, psychického týrania a odopierania životne dôležitých potrieb, pričom jeho hrubé vulgárne správanie pretrvávalo od roku 2007, v posledných mesiacoch holdoval alkoholu každý deň, preto mu aj súd nariadil ambulantné protialkoholické liečenie, taktiež bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorý sa podmiennečne odložil na dobu v trvaní dvoch rokov a bol odsúdený za nebezpečné vyhrážanie, má zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, nakoľko šoféroval pod vplyvom alkoholu. Poprela, že žalovaný vstupuje do domu len v sprievode polície, keď niekoľkokrát prišiel bez polície, vulgárne nadával, že ju zničí a že ju zabije a vulgárne jej nadával i v prítomnosti polície. Taktiež uviedla, že nikdy nepožívala alkoholické nápoje, ba práve naopak žalovaný s jeho terajšou priateľkou denne navštevujú pohostinstvá. Poukázala na to, že žalovaný ich niekoľkokrát vyhodil z bytu, i v mrazoch a musela ich

prichýliť jej matka. Ďalej uviedla, že žalovaný nejednou fyzicky napadol žalobkyňu i ich deti, kričal, že ich v izbe podpáli a pichne nožom, takže svedectvá ich susedov sú pravdivé, nakoľko susedia nie jedenkrát volali políciu. Mala za to, že konanie žalovaného je hrozné a nevyspytateľné, doposiaľ má strach o svoj život i život ich spoločných detí.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 705a Obč. zák. ak sa z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich, alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

Násillie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe, alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu a pod..

Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Násillie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou. Násillie sprevádzané spôsobovaným bolesťou je prejavom prežívania moci páchatel'a násillia svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia, ide o podrobenie si obeť.

Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich však aj spoločné črty.

- Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku,
- Násillie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci,
- Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach,
- Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky,
- Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím.

Pojem násillia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Deklarácia o odstránení násillia páchaného na ženách, schválená Valným zhromaždením OSN v roku 1993 ho označuje ako akýkoľvek násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu, vrátane vyhrážania sa takýmto činmi, zastrašovania alebo svojvoľného obmedzovania slobody a to vo verejnom či súkromnom živote. Preto v súvislosti s domácim násillím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násillníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násillník v domácom prostredí obeť.

Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o žalobe na obmedzenie užívacieho práva podľa § 705a Obč. zák. je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný prečin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov a kto ich spáchal, ak v čase rozhodovania súdu takéto rozhodnutie už nadobudlo právoplatnosť, pričom do úvahy prichádza najmä odsúdenie za prečin nebezpečného vyhrážania a právoplatné rozhodnutie správneho orgánu o postihu za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a následne súd hodnotí stav a stupeň narušenia vzťahov medzi osobami z toho hľadiska, či sa stalo spolužitie neznesiteľným. Odvolačný súd je zhodne so súdom prvého stupňa názoru, že spolužitie so žalovaným sa stalo neznesiteľným, keď v prejednávanej veci bolo preukázané, že žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., rozhodnutiami správnych orgánov mu boli uložené pokuty a pokarhania a taktiež bolo preukázané, že žalovaný sa dopúšťal a dopúšťa voči žalobkyni a ich spoločným deťom psychického a fyzického násillia, keď žalobkyňu doposiaľ obťažuje vulgárnymi nadávkami a vykrikovaním pod balkónom bytu či už v denných alebo nočných hodinách. Odvolačný súd je taktiež zhodne so súdom prvého stupňa názoru, že násilné správanie sa žalovaného je v súčasnej dobe v menšej intenzite, avšak odvolačný súd má za to, že je potrebné zohľadniť skutočnosť, že súdom už bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo žalovanému zakázané vstupovať do predmetného bytu. Je teda možné vyvodiť záver, že k zmenšeniu intenzity došlo iba z dôvodu nariadenia predbežného opatrenia a tým k zmenšeniu kontaktu žalovaného so žalobkyňou a deťmi.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolačný súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolačný súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým rozhodol o uplatňovanom nároku.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, rozhodol vecne správne.

K odvolacím námietkam žalovaného odvolačný súd uvádza, že žalovaný v priebehu konania pred súdom prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepreukázal, že by tvrdenia žalobkyne neboli pravdivé a pokiaľ namietal pravdivosť výpovedí svedkov, ktorí boli v konaní vypočutí, žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že by výpovede svedkov pravdivé neboli a nenavrhol vykonať žiadne dôkazy preukazujúce opak.

Z uvedených dôvodov odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p., potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobkyni, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.